

Utbildningsinspektion i Nälstaskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Nälstaskolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Nälstaskolan den 29 och 30 november, 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Stockholms kommun och Nälstaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Nälstaskolan intervjuades rektor, personal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen, samtliga årskurser och förde även informella samtal med lärare och elever. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen. Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Nälstaskolan

Nälstaskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	76
Grundskola	407

Nälstaskolan är belägen i ett villaområde i Hässelby-Vällingby stadsdel i nordvästra Stockholm. Skolan består av flera byggnader/paviljonger och är byggd 1963. Skolan, som har 21 klasser, är organiserad i tre arbetsenheter; förskoleklass och årskurs 1, årskurs 2–3 och årskurs 4–6 samt två särskilda undervisningsgrupper. Ledord för skolan är demokrati, tolerans, självrespekt, rättskänsla, generositet och omtanke. Förutom dessa ledord betonar skolan kunskaper, färdigheter och utveckling. Nälstaskolan är, som första skola i Sverige, hälsodiplomerad sedan hösten 2005. Hälsodiplomering är en modell som används för att bedöma och utveckla det befintliga hälsobefrämjande arbetet på en arbetsplats. Bland annat har skolan en dietist knuten till skolmåltiderna.

Föreliggande rapport behandlar förskoleklassen och grundskolan. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen behandlas i kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Nälstaskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Nälstaskolan som helhet erbjuder en utbildning av god kvalitet där läroplanens kunskapsuppdrag på ett tydligt sätt står i fokus. Skolan ger eleverna och deras vårdnadshavare en god och tydlig information kring utbildningsmålen. Undervisningens innehåll är allsidigt och arbetsformerna varierade såväl i förskoleklasserna som i årskurserna 1–6. Alla lärare på skolan har en pedagogisk utbildning avsedd för den undervisning de bedriver. Skolans arbete med normer och värden är väl utvecklat och skolan når också ett gott resultat i detta avseende. Eleverna har inflytande över verksamheten i stort och de flesta elever uppger att de är trygga och trivs. Skolans ledning fungerar bra.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan ger inte alla elever som behöver det särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång för elev tas inte i enlighet med författningarna (5 kap. 5 § och 5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarna (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör skapa former för att arbeta med och systematiskt följa upp samt utvärdera resultatet av arbetet med läroplanens strävansmål.
- Skolans konferens för behandling av elevvårdsfrågor bör fortsättningsvis benämnas elevvårdskonferens.
- Skolans kvalitetsredovisning bör utvecklas och utvärdering av utvecklingen av normer och värden bör förbättras.
- Elevernas inflytande och möjlighet att påverka undervisningens innehåll och utformning bör förbättras.
- Skolan och rektorn bör förbättra sina kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten.
- Skolan bör se över sin verksamhet då det gäller studiehandledning på modersmålet samt säkerställa att alla elever som behöver det får detta stöd

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Inspektionen visar att barnens utveckling och lärande i förskoleklassen regelbundet följs upp av personalen genom iakttagelser och samtal, dels med barnen i grupp dels enskilt. Samtal om barnens utveckling och lärande sker också med barnens föräldrar. Med utgångspunkt i vad som framkommit i inspektionen bedömer inspektörerna att barnen i förskoleklasserna ges goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

Tabell. Nationella ämnesprov för år 5 i Nälstaskolan. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen för proven.

	År 2005	År 2006
Svenska	95,0	100
Engelska	96,0	100
Matematik	96,0	98,5

Källa: Skolans egna uppgifter

Skolans resultat på de nationella ämnesproven för årskurs 5 visar att måluppfyllelsen ökat år 2006 kontra år 2005. Skolan och skolledningen har analyserat resultaten och upprättat åtgärdsprogram för de elever som inte uppnådde målen år 2005. Därefter har skolan vidtagit åtgärder som har resulterat i att fler elever har uppnått målen för proven år 2006. Kunskapsresultaten i övriga ämnen är enligt inspektörerna svåra att bedöma eftersom någon samlad resultatbild för skolan som helhet inte finns att tillgå. Skolans lärare uttrycker att de på elev- och klassnivå har en samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen men att den inte är sammanställd på skolnivå. Enligt rektorns bedöm-

ning ligger resultaten i övriga kursplaneämnen på samma nivå som skolans resultat på de nationella ämnesproven. Inspektörerna bedömer att Nälstaskolan måste skapa former för att systematiskt följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling på skolövergripande nivå i samtliga ämnen och årskurser.

Skolans två särskilda undervisningsgrupper är öppna för elever från hela stadsdelen. I gruppen med elever i årskurs 1–3 undervisas eleverna i alla ämnen utan anpassning av timplanen. Eleverna når enligt läraren dels de individuellt uppsatta målen i sina individuella utvecklingsplaner, dels flera av de mål som finns i de nationella kursplanerna. Eleverna i gruppen årskurs 4–6 har en viss anpassning av timplanen men även här når eleverna de individuellt uppsatta målen. Enligt skolan återgår cirka hälften av eleverna i dessa undervisningsgrupper så småningom till sina ordinarie klasser.

Inspektörerna möts genomgående av glada, aktiva och tillmötesgående elever och uppfattar stämningen på skolan som god. Vidare lägger inspektörerna märke till att skolan i stort sett är fri från klotter och annan skadegörelse vilket kan vara ett tecken på elevernas ansvarstagande för den egna miljön. Av inspektionen framgår att skolan har ett väl utvecklat förebyggande arbete kring normer och värden och att skolans gemensamma regler är kända av elever och föräldrar. Skolans regler är enligt rektor och elever framtagna tillsammans på skolan och revideras årligen. Även föräldrarna har givits möjlighet att yttra sig om reglerna. Flera av klasserna har dessutom egna klassrumsregler som förutom skolans regler är uppsatta i klassrummen. Vidare framkommer i inspektionen att skolan har fungerande rutiner för arbetet mot kränkande behandling och eleverna uppger överlag att de känner sig trygga på skolan. Inspektörerna bedömer att skolan uppnår goda resultat både vad gäller värdegrundsarbetet och arbetet med att skapa trygghet och trivsel för eleverna i skolmiljön.

Alla som arbetar i skolan skall enligt läroplanen främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Inspektionen visar att Nälstaskolans elever ges möjlighet till inflytande över skolans verksamhet i stort, främst genom klassråd och elevråd. Råden har möten regelbundet och eleverna uppfattar att de har möjlighet att utöva inflytande över verksamheten i stort. Eleverna uppger att klassråden fungerar väl och att lärarna tar deras synpunkter på allvar. Förutvarande år fick elevrådet en egen budget på åtskilliga tusen kronor. Dessa pengar användes till att genomföra flera av elevrådets förslag. Rektorn planerar att även under innevarande läsår ge elevrådet en egen budget. Elevrådet har konkret åstadkommit förlängda mattider, basketkorgar på gården och leksaker till rastverksamheten. Flera elever beskriver att skolan månar om elevernas delaktighet i verksamheten. Inspektörerna bedömer att skolan uppnår ett gott resultat med att ge eleverna inflytande över verksamheten.

Läroplanen uttrycker att eleverna skall få ett reellt inflytande över utbildningens utformning och enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer. Samtliga av de elever inspektörerna möter i Nälstaskolan har, förutom i ämnet idrott- och hälsa, svårt att konkretisera hur de kan utöva inflytande över lärandet. Ofta ges eleverna möjlighet att välja mellan uppgifter som lärarna har valt ut på förhand. Elevernas inflytande begränsar sig i dessa sammanhang som regel till i vilken ordning de vill arbeta med uppgifterna men något reellt inflytande utöver detta kan varken elever eller lärare ge exempel på. Inte heller inspektörerna ser särskilt många exempel på detta under

verksamhetsbesöken. Bland lärarna på skolan finns dock en medvetenhet om att arbetet med att öka elevernas inflytande över det egna lärandet bör förbättras. Svårigheten är enligt lärarna att hitta gemensamma former för detta inflytande. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sina insatser för att öka elevernas intresse och engagemang för inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Skolan har tagit fram lokala konkretiseringar av de nationella målen i varje ämne och dessa är kända av eleverna och elevernas föräldrar. Elever, föräldrar och lärare uppger att dessa mål och elevernas individuella utvecklingsplaner bildar utgångspunkt för de utvecklingssamtal som skolan har med eleverna och deras vårdnadshavare en gång per termin. Inspektörerna bedömer att skolan utför ett bra arbete med att presentera kursplanemålen för sina elever och elevernas föräldrar.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Som påtalats ovan har skolan väl fungerade klass- och elevråd. Elevrådet består av en eller två elever per klass samt en ordförande och en sekreterare. Elevrådet har också vuxenstöd i sitt arbete.

Skolans samverkan och information med elevernas vårdnadshavare sker genom förberedda utvecklingssamtal en gång per termin, vecko/månadsbrev samt rektors skriftliga information en gång per månad. Föräldrarna uppger att denna samverkan ofta håller hög kvalitet, men att det är avhängigt vilken lärare eleverna har om denna samverkan fungerar bra eller inte. Skolan har ett förvaltningsråd där tanken har varit att skolan skall samråda med föräldrarna i skolfrågor. Inriktningen på dessa möten har på senare tid förändrats och mötena tenderar numera att främst handla om information. Skolan har också en samrådsgrupp, en föräldraförening samt en form av klassombudsmöten med två föräldrar per klass som representerar de övriga föräldrarna.

Skolans hela organisation kring samverkan med föräldrarna ses för närvarande över och tanken är att återigen få mötesformer där föräldrar och skola kan samråda i aktuella skolfrågor. Detta välkomnas av flera föräldrar som gärna vill delta i frågor som rör deras barn. Föräldrarna har bidragit till skolans arbete med normer och värden genom att erbjuda skolan föreläsningar om exempelvis värdegrund och nätmobbning. Inspektörerna bedömer att skolans samverkan med elevernas vårdnadshavare är god.

Som nämndes inledningsvis när det gäller arbetet med normer och värden finns i Nälstaskolan olika förebyggande inslag mot kränkande behandling såsom kamratstödjare¹ där två elever per klass från årskurs 3–6 är utsedda att vara sina kamrater behjälpliga. Skolan arbetar också med Livsviktigt² som är schemalagt en gång per vecka och klass. Förutom detta undervisas eleverna i Fair play³ på idrottslektionerna men också i samarbete mellan idrottsämnet och den övriga undervisningen. På skolan förekommer även storsamlingar då en lärare på skolan samlar eleverna och för etiska samtal och diskussioner. Dessa lektioner är mycket uppskattade av eleverna. Skolan har dessutom fadderverksamhet. Inspektörerna bedömer att skolans arbete kring normer och värden är av god kvalitet.

Den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Av inspektionen framgår att Nälstaskolan har en likabehandlingsplan. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte till alla delar motsvarar en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver och att en författningsenlig likabehandlingsplan därför skall upprättas där också rutiner för akuta ingripanden redovisas. Vidare måste skolan i en högre grad göra eleverna delaktiga vid upprättandet av skolans likabehandlingsplan.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

I förskoleklasserna bedrivs ett pedagogiskt arbete där fri lek varvas med pedagogisk planerad verksamhet. Samarbetet mellan förskoleklasserna och årskurs 1 är omfattande och enkelt att genomföra då förskoleklasserna ligger i direkt anslutning till klasserna i årskurs 1. Eleverna i årskurs 1 är också faddrar till barnen i förskoleklassen. Detta skapar förutsättningar för ett gott samarbete mellan skolan och förskoleklasserna och underlättar övergången mellan förskoleklassen och årskurs 1. Den pedagogiska verksamheten innefattar värdegrundsfrågor, språkträning och motorik- och rörelseträning. Inspektörerna bedömer att förskoleklassverksamheten stimulerar barnens utveckling och lärande och ger en bra grund för fortsatt skolgång.

Skolan värderar, förutom sina ledord, kunskap mycket högt. Allt arbete som utförs i skolan görs med tydligt fokus på uppnåendemålen. Inspektörerna ser i samband med verksamhetsbesöken att lärarna på skolan har en hög ambitionsnivå, oavsett årskurs, att utveckla och förbättra elevernas måluppfyllelse. Skolan tillämpar inte någon speciell metod eller inlärningsmodell utan lärarna varierar och individanpassar sina arbetssätt så att de passar de enskilda eleverna. Lärarna samarbetar också mycket inom arbetslagen och drar nytta av varandras kompetenser i arbetet med eleverna. Detta är särskilt påtagligt när skolan arbetar med olika teman. Inspektörerna bedömer att skolan lyckas väl med sin uppgift att organisera och arbeta på ett sådant sätt att eleverna ges möjlighet att uppnå kunskapsmålen.

¹ Kamratstödjare skall uppmärksamma de som är utanför eller utsatt för kränkande behandling samt informera någon ur personalen på skolan om detta. En kamratstödjare är en god förebild och en bra representant för skolan.

² Ett läromedel som används i arbetet med att förmedla gemensamma värden.

³ En modell för att utveckla arbetet med etik och moral inom lagidrotten.

Individanpassning och stöd

Inspektionen visar att Nälstaskolan har väl fungerande rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och att särskilt stöd i första hand ges inom klassens ram. För arbetet med individanpassning och stöd finns i övrigt på skolan ett elevvårdsteam som består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, speciallärare/talpedagog och specialpedagog. Skolan har också tillgång till en skolpsykolog som arbetar två eftermiddagar per vecka samt en psykolog som enbart arbetar med tester. Elevvårdsteamet träffas varje vecka och i sitt arbete har gruppen ambitionen att få en ”röd tråd” i elevvårdsarbetet från förskoleklassen till och med årskurs 6. För att identifiera elever i behov av särskilt stöd har skolan klasskonferenser. I detta forum diskuteras alla elever på skolan och sammanställningar av dessa samtal görs av specialpedagogen. Utifrån klasskonferenserna bestäms stödets omfattning. Åtgärdsprogram skrivs av lärarna med hjälp av elevvårdsteamet. Skolan uppger att alla elever som är i behov av särskilt stöd har ett åtgärdsprogram. Skolans specialpedagog arbetar konsultativt som ett pedagogiskt stöd för lärarna. Men hon arbetar också direkt med eleverna för att se över deras totala studiesituation på skolan, såsom exempelvis arbetsmiljön, för att på detta sätt kunna individanpassa verksamheten utifrån elevernas behov och förutsättningar. Även skolans speciallärare arbetar såväl konsultativt som och direkt med eleverna och ofta då för att utveckla elevernas tal. Skolans psykolog arbetar företrädesvis med samtal med elever och föräldrar. Skolsköterskan har, förutom sedvanliga uppgifter, hälsosamtal med elever i årskurs 2 samt upprättar en hälsoprofil för eleverna i årskurs 4 och 6. Vidare ligger information till elever om sniffning, alkohol, tobak och droger också inom skolsköterskans uppdrag.

I inspektionen framkommer att det finns elever på skolan som inte i tillräcklig omfattning får det särskilda stöd de har rätt till. Föräldrar hävdar också att det särskilda stödet varierar mellan de olika lärarna på skolan. Personalen uppger att alla elever i behov av särskilt stöd är uppmärksammade men att alla elever ännu inte fått särskilt stöd i den omfattning de behöver. Detta är enligt inspektörernas bedömning inte i enlighet med författningarna varför skolan måste åtgärda detta. För beslut kring särskilt stöd har skolan en så kallad elevhälsokonferens där rektorn alltid deltar. Enligt författningarna benämns denna konferens elevvårdskonferens och skolan bör enligt inspektörernas bedömning göra detsamma för att undvika eventuella missförstånd. Inspektörerna bedömer att skolans rutiner och arbete för att identifiera elever i behov särskilt stöd fungerar bra samt att lärarnas kompetens att arbeta med särskilt stöd inom klassens ram i klassrummen är god. Skolans goda insatser till trots bör skolan tillse att alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till.

Skolans två särskilda undervisningsgrupper för elever med koncentrationssvårigheter omfattar årskurs 1–3 och årskurs 4–6. Grupperna tar emot elever från hela stadsdelen. Båda grupperna har heldagsomsorg och i gruppen med elever i årskurserna 1–3 arbetar tre personer, varav en är lärare. I gruppen med elever från årskurserna 4–6 arbetar fyra personer, varav en speciallärare. Alla eleverna har individuella studieplaner och utgångspunkten för all undervisning är de nationella styrdokument. Enligt personalen i årskurs 4–6 har eleverna anpassning av timplanen. Målet med verksamheten är att eleverna skall kunna återvända till sina ordinarie klasser och enligt lärarna lyckas detta oftast väl. Stödet till eleverna är omfattande och inspektörerna bedömer att undervisningen är av god kvalitet.

I grundskoleförordningen anges att särskilt stöd skall ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd skall i första hand ges inom den klass eller grupp eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd istället ges i en särskild undervisningsgrupp. Enligt rektorn fattas beslut om placering i särskild undervisningsgrupp centralt på stödenheten. Stödenheten har meddelat rektorn att några beslut inte behövs eftersom placeringen i den särskilda undervisningsgruppen inte är tvingande utan frivillig och att placeringen sker i samråd med föräldrarna. Enligt grundskoleförordningen skall styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i särskild undervisningsgrupp. Inspektörerna bedömer att skolan snarast skall tillse att beslut om placering av elever i särskild undervisningsgrupp fattas samt att en fullföljdshänvisning lämnas så att föräldrarna får kännedom om att detta beslut kan överklagas till skolväsendets överklagandenämnd. I grundskoleförordningen står fortsättningsvis att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen, efter att ha hört elevvårdskonferensen, besluta om anpassad studiegång för eleven och därvid får avvikelser göras från timplanen. Enligt vad inspektörerna erfarit har eleverna i den åldersintegrerade gruppen årskurs 4-6 anpassad studiegång. Några sådana beslut har inspektörerna emellertid inte tagit del av i samband med inspektionen. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste se till att beslut om anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarna.

Utvärdering av lärandet och bedömning

Skolan har flera olika instrument för att utvärdera elevernas lärande. Nämnas kan LUS⁴, de nationella ämnesproven, prov, direktutvärderingar i klassen tillsammans med eleverna och klasskonferenser. Fokus ligger på svenska, engelska och matematik men även de andra ämnena utvärderas. I skolans arbetsenheter förs kontinuerligt pedagogiska diskussioner och bedömningssamtal gällande kursplanernas uppnåendemål lärare emellan. Här har också lärarna sitt forum för att diskutera läroplanens strävansmål. Inspektörerna bedömer att skolan i detta sammanhang, i enlighet med läroplanen, beaktar kunskapens olika former – fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Huruvida skolan lyckas med sitt uppdrag kring strävansmålen är svårt för inspektörerna att bedöma. Några sammanställda resultat eller utvärderingar kan skolan inte uppvisa. Inspektörerna bedömer att skolan på ett tydligare sätt bör skapa former för att systematiskt följa upp och utvärdera resultatet av arbetet med läroplanens strävansmål.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Inspektörerna bedömer att Nälstaskolans individuella utvecklingsplaner är utformade i enlighet med författningarna.

⁴ LUS är ett kvalitativt bedömningsinstrument där individens läsförmåga relateras till en utvecklingspsykologisk beskrivning av läsutvecklingen och används från förskoleklassen upp till årskurs 6.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Ett viktigt verktyg för att åstadkomma förbättringar i verksamheten är den kvalitetsredovisning som skall upprättas av alla skolor i det offentliga skolväsendet. Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall en kvalitetsredovisning innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen uppnåtts. I de fall målen inte uppnåtts skall skolan utvärdera detta och redogöra för vilka åtgärder man avser att vidta för ökad måluppfyllelse. En sådan kvalitetsredovisning där mål, måluppfyllelse och åtgärder utgör delar i en kontinuerlig utvecklingsprocess synliggör en skolas resultat och skapar förutsättningar för ett effektivt förbättringsarbete. Skolans kvalitetsredovisning skall också utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever men även elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektionen visar att så har inte varit fallet i tillräcklig utsträckning varför detta enligt inspektörernas bedömning bör förbättras. Nästaskolans kvalitetsredovisning saknar till stor del resultatsammanställningar samt åtgärder för utveckling vid bristande måluppfyllelse. Detta bör därför förbättras enligt inspektörernas bedömning. Slutligen bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas eftersom det finns brister i skolans systematiska arbete med uppföljning och utvärdering av de samlade kunskapsresultaten och utvecklingen av normer och värden.

Ledning och intern kommunikation

Nästaskolan står inför en organisationsförändring av ledningsfunktionen. Den nuvarande organisationen består av rektorn med en biträdande rektor för skolan, en biträdande rektor för skolbarnsomsorgen samt verksamhets- och arbetslagsledare. Genom sina biträdande rektorer och arbetsenhetsledare är rektorn förtrogen med verksamheten. Rektorn använder också dessa personer för att implementera den pedagogiska utvecklingen på skolan.

Den pedagogiska utvecklingen och de pedagogiska diskussionerna på skolan driver rektorn i första hand i arbetsenheterna, genom ledningsgruppen och på studiedagar. I skollagen anges att kommuner och landsting skall se till att personal i skolan skall ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan och skolledningens bristande kunskaper om huruvida en kvalitetsredovisning skall användas, hur beslut kring särskilda undervisningsgrupper fattas, vilka regler som gäller för svenska som andraspråk samt studiehandledning på modersmålet gör att inspektörerna bedömer att skolan bör framförledes förbättra sina kunskaper i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten och bedriver ett pedagogiskt ledarskap av god kvalitet.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Nästaskolan har under innevarande läsår 85 medarbetare, varav 40 lärare. Skolan har en hög ambitionsnivå när det gäller att anställa lärare med en fullständig utbildning och vid inspektionstillfället hade samtliga lärare en utbildning avsedd för den undervisning de bedriver.

Skolan har både specialpedagog och speciallärare. Under ett antal år har skolan haft förhållandevis hög personalomsättning, något som de senaste åren förändrats till det bättre enligt rektorn. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Inspektörerna bedömer att Nälstaskolan har en god tillgång till utbildad personal.

Lärarnas kompetensutveckling går att härleda till de resultat skolan uppnår. Exempel på kompetensutveckling är kurser som rör det hälsofrämjande arbete som är signifikant för skolan, föreläsningar om en vidareutveckling av elevernas individuella studieplaner och nätmobbning. Inspektörerna bedömer att skolan ger god kompetensutveckling till sin personal.

Skolan erbjuder elevens val i enlighet med författningarna.

Enligt författningarna skall undervisning i svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmålet anordnas för elever om det behövs. Skolan har enligt egna uppgifter 31 elever som tidigare läst svenska som andraspråk. Inspektionen visar att detta inte erbjuds i dagsläget. När det gäller studiehandledning rapporterar lärare, föräldrar eller modersmålslärare de eventuella behoven till rektor. Enligt skolan har de föräldrar vars barn har studiehandledning önskat att denna skall ligga utanför den ordinarie undervisningstiden. Inspektörerna vill i detta sammanhang påpeka att studiehandledning är en stödform som begärs av den undervisande läraren och skall ges till de elever som har detta behov. Stöd skall som tidigare nämnts först och främst ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Inspektörerna bedömer att skolan måste se över sin verksamhet vad gäller svenska som andraspråk så att varje elev som bedöms behöva läsa svenska som andraspråk också kan göra det samt att skolan måste anordna studiehandledning på modersmålet för de elever som har behov av detta stöd. Skolan har enligt uppgifter från rektor redan åtgärdat detta.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Tommy Bucht
Annica Nilsson